

༄༅། །ཙུ་ག་སྐུམ་ཚོས་སྤྱད་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
བྱིན་ཆུབས་སྤྱིན་པུང་།

**Cloudbanks of Blessings:
A Supplication to the Oceanlike Assemblies
of the Three Roots and Dharma Protectors**

Jamyang Khyentse Wangpo

KHYENTSE VISION
PROJECT

rtsa gsum chos srung rgya mtsho'i tshogs la gsol ba 'debs pa byin rlabs sprin phung

B88, D124

Kabum, vol. 1 (ka), 286.3–289.6, Dzongsar 2014;

Kabab Dun, vol. 4 (nga), 1.1–4.3, Dzongsar 2013.

Original translation by Dzongsar Khyentse Rinpoche and Daniel Staffler (1990). Revisions by Ani Lodro Palmo, Steve Cline, and Jing Rui Huang (1995, 2005, 2007, 2008). Further revised by Steve Cline for Khyentse Vision Project (2022).

First Published 2023

Version 2

Generated from KVP's reading room on 17-Sep-2026

Khyentse Vision Project: Translating the Works of
Jamyang Khyentse Wangpo

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

CONTENTS

TRANSLATOR'S INTRODUCTION	1
CLOUDBANKS OF BLESSINGS	3
NOTES	13
BIBLIOGRAPHY	15
GLOSSARY	17

TRANSLATOR'S INTRODUCTION

Cloudbanks of Blessings is a supplication by Jamyang Khyentse Wangpo, traditionally employed as a lineage prayer for the cycle known as the Three Roots Combined into One (Tasum Drildrub). Beyond its inspiring beauty, this prayer is noteworthy for its detailed invocation of the early Nyingma lineages of the Great Perfection and other tantras.

The Tasum Drildrub is a *terma*, or spiritual treasure text, discovered in the eleventh century by Sangye Lama, who is generally regarded as the first Nyingma treasure revealer. Over time, the original transmission lineage of the Tasum Drildrub disappeared, and its texts were lost. Centuries later, however, this text was revealed anew as a *yangter* (“rediscovered treasure”) by Jamyang Khyentse Wangpo. It appears in both the Khyentse Wangpo Kabum and Kabab Dun collections. It also figures in the Precious Treasury of Rediscovered Teachings (Rinchen Terdzö), the massive collection of spiritual treasures compiled by Khyentse Wangpo’s close associate, Jamgön Kongtrul Lodrö Taye.

Within this collection, it occupies a unique place. The Rinchen Terdzö consists of 200 volumes of treasure teachings and includes 1,121 initiations. It has been said that a lama who does only the Tasum Drildrub retreat as preparation will then be qualified to give the transmission of the entire Rinchen Terdzö cycle.¹

བྱིན་རྒྱབས་སྤྱིན་པུང་།

Cloudbanks of Blessings

*Namo gurudevaḍākinīgaṇebhyaḥ.*²

ཀུན་བཟང་དོར་འཆང་རིགས་ལྔ་གང་ཆེན་མཆོ།།

kün zang dor chang rik nga gang chen tso

Samantabhadra, Vajradhara, the Five Enlightened Families, Vairocana the Immense Ocean,

གྲགས་ཆེན་གསལ་བའི་སྟོན་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་།།

drak chen sal wé tön pa chu nyi sok

The twelve illustrious teachers of great renown, and so on—

མཁའ་བྱུང་རྒྱལ་བ་དགོངས་པའི་བརྒྱུད་པ་ལ།།

kha khyab gyal wa gong pé gyü pa la

Mind transmission lineage of the all-pervasive victorious ones—

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྟོལ།།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

གསང་བདག་དགའ་རབ་འཇམ་དཔལ་སྤྱི་མེད་།།

sang dak ga rab jam pal sri i seng

Vajrapāṇi, Prahevajra, Mañjuśrimitra, Śrī Siṃha,

ཏྲཱ་ན་སུ་ཏྲ་མཁས་པ་ཉེར་གཅིག་སོགས།

dznya na su tra khé pa nyer chik sok

Jñānasūtra, the twenty-one learned ones, and so on—

སེམས་ཀློང་མན་ངག་བད་བརྒྱད་ཟླ་མ་ལ།

sem long men ngak da gyü la ma la

Gurus of the mind, space, and secret instruction sections of the symbolic transmission lineage—

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྟོལ།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

རིགས་གསུམ་སེམས་དཔའ་རིགས་ཅན་བླ་མ་ལྔ།

rik sum sem pa rik chen dra ma nga

The bodhisattvas of the three families and the five exemplars of their kind,

རྒྱལ་པོ་ཇ་དང་བདེ་བ་གསལ་མཛད་སོགས།

gyal po dza dang dé wa sal dzé sok

King Jah, Sukhodyotaka, and so on—

རྗེ་སུ་ནལ་འབྲོར་ཚོམ་བུ་འབུམ་པྲག་ལ།

jé su nal jor tsom wu bum trak la

Hundred-thousandfold assembly of Anuyoga masters—

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྟོལ།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments! [287]

སྒྲིག་པ་དྲེ་རྗེ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་།

gek pa dor jé sang gyé sang wa dang

Lilāvajra, Buddhaguhya,

ལས་ཀྱི་དབང་མོ་རིག་འཛིན་རྣམ་བརྒྱད་སོགས།

lé kyi wang mo rik dzin nam gyé sok

The ḍākinī Karmendrāṇī, the eight vidyādhara, and so on,

རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་སྒྲེའི་ཤིང་རྩ་ཆེ་རྣམས་ལ།།

gyü dang drub dé shing ta ché nam la

All the great charioteers of the sections of tantra and sādhana—

གསེལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྦྱེལ།།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

བྱ་སྦྱོར་རྣམ་འབྱོར་རིག་སྒྲགས་གྲུབ་པ་དང་།།

ja chö nal jor rik ngak drub pa dang

Adepts of esoteric mantra of Kriyā, Upa, and Yoga,

འཛམ་གླིང་རྒྱན་མཆོག་མཉེན་བྱུང་སློབ་མར་བཅས།།

dzam ling gyen chok mé jung lob mar ché

And foremost ornaments of Jambudvīpa, along with your wondrous disciples—

བྱབ་བསྟན་གསལ་བའི་སྦྱོར་མེ་མཆོག་རྣམས་ལ།།

tub ten sal wé drön mé chok nam la

Supreme lamps illuminating the Buddha's teachings—

གསེལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྦྱེལ།།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

ཙ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱབ་བདག་ཐོད་ཐེང་རྩལ།།

tsa sum gya tsö khyab dak tö treng tsal

Tötreng Tsal, all-pervading lord of the ocean of the Three Roots,

མཆོན་མཆོག་བརྒྱད་དང་རྣམ་འབྱུང་བརྒྱ་གཉིས་སོགས།།

tsen chok gyé dang nam trül chu nyi sok

Eight supreme aspects, twelve manifestations, and so on,

བསམ་ཡས་སྒྱུ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ།།

sam yé gyu trül dra wé khor lo la

The wheel of the inconceivable net of the miraculous—

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྙེལ།།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་མཁན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས།།

dri mé shé nyen khen chen jang chub sem

Vimalamitra, Mahāpaṇḍita Bodhisattva,

ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་སྲས་བེ་རོ་མཚོ་རྒྱལ་སོགས།།

chö gyal yab sé bai ro tso gyal sok

The Dharma kings—father and sons, Vairotsana, Tsogyal, and so on,

སྤྱུལ་པའི་རྗེ་འབངས་ལོ་པ་ཆོག་གས་རྣམས་ལ།།

trül pé jé bang lo pen tsok nam la

Emanated lord and subjects, assemblies of translators and scholars—

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྙེལ།།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

སོ་ཟུར་གཞུབས་ཉར་གཏེར་སྟོན་རྒྱ་མཚོར་བཅས།།

so zur nub nyang ter tön gya tsor ché

So, Zur, Nub, and Nyang, along with the ocean of treasure revealers;

བཀའ་གཏེར་དག་སྤྲུང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར།།

ka ter dak nang chö kyi khor lö gyur

Sovereigns of the Dharma of transmitted scriptures, revealed treasures, and pure vision;

དུས་གསུམ་མཁས་གྲུབ་རིམ་པར་བྱིན་རྣམས་ལ།།

dü sum khé drub rim par jön nam la

Learned accomplished ones throughout the three times, appearing one after another—

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྙེལ།།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

ཁྱེ་པར་ཀླུ་བས་ཀྱན་འདུས་ཞལ་ཡི་ཤེས་སྒྲུ།

khyé par kyab kün dü zhal yé shé ku

Especially the wisdom form, embodied presence of all refugees,

གཤུལ་བྱའི་སྒྲུང་རོར་བཤེས་གཉེན་མཆོག་གི་ཚུལ།

dül jé nang ngor shé nyen chok gi tsül

Appearing to those to be tamed in the manner of a sublime spiritual friend,

བཀའ་རིན་མཉམ་མེད་ཙུ་བའི་སྒྲ་མ་ལ།

ka drin nyam mé tsa wé la ma la

Root guru of incomparable kindness—

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྙུལ།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་འདུས་པ་སྒྲུ་འཕུལ་ལྟ།

dor jé sem pa dü pa gyu trül lha

Vajrasattva, deities of the Gathered Intentions and the Magical Net,

ཐག་འཐུང་དཔལ་དགྲ་རིགས་ལྔ་རིགས་གསུམ་སོགས།

trak tung pal gu rik nga rik sum sok

The nine glorious herukas, the five and three families, and so on;

རྒྱུད་ཐེ་དུག་གི་ཡི་དམ་ལྔ་ཆོག་ལ།

gyü dé druk gi yi dam lha tsok la

Assemblies of yidam deities of the six classes of tantra— [288]

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྙུལ།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

བསྐྱལ་བཟང་འགོ་བའི་འབྲེན་མཆོག་ལྷ་གྱའི་རྟོག།

kal zang dro wé dren chok sha kyé tok

Pinnacle of the Śākyas, supreme guide of beings in this fortunate eon,

ཕྱགས་བཅུ་དུས་བཞིའི་རྣམ་འདྲན་ཕྱགས་སངས་རྒྱས།།

chok chu dü zhi nam dren dzok sang gyé

Perfect Buddha, guide throughout the ten directions and four times,

གང་འདུལ་སྤུལ་པའི་སྐྱར་སྒྲུང་མཐའ་ཡས་ལ།།

gang dü! trül pé kur nang ta yé la

Limitlessly appearing in emanated forms appropriate for those to be tamed—

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྦྱེལ།།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

འགོག་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱས་པ་ཡི།།

gok dang lam gyi den pé dü pa yi

Encompassing the truths of cessation and the path,

ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་བདུད་རྩི་འདུས་མ་བྱས།།

zhi wa chak dral dü tsi dü ma jé

Peaceful, desireless, and uncompounded amṛta—

རིམ་དགུའི་ཐེག་པའི་སྡེ་སྟོད་རྒྱ་མཚོ་ལ།།

rim gü tek pé dé nö gya tso la

Ocean-like scriptures of the successive nine vehicles—

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྦྱེལ།།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

མ་པམ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་རྡོར་སྦྱར་རས་གཟིགས།།

ma pam jam yang chak dor chen ré zik

Ajita, Mañjughoṣa, Vajrapāni, Lokeśvara,

ཀུན་རྩ་བཟང་སོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་དཔའ་དང་།།

kün tu zang sok tek chen sem pa dang

Samantabhadra, and so on, heroic beings of the Mahāyāna;

ཉན་རང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ།

nyen rang pak pé gé dūn tam ché la

Śrāvakas and pratyekabuddhas, exalted saṅghas all—

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྦྱེལ།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་དང་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ།

né sum pa wo dang ni nal jor ma

Vīras and yoginīs of the three abodes,

རྩྭ་ཆེའི་ཆོས་སྤྱང་ལོར་ལྷ་གཏེར་གྱི་བདག།

dor jé chö sung nor lha ter gyi dak

Vajra Dharma protectors, wealth deities, and treasure keepers—

རབ་འབྱམས་སྐྱབས་གནས་རྒྱ་མཚོའི་ཆོག་སྒྲུབ་ལ།

rab jam kyab né gya tsö tsok nam la

Ocean-like assemblies of boundless objects of refuge—

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་སྦྱེལ།

söl wa deb so jin lab ngö drub tsöl

To you I pray, bestow blessings and accomplishments!

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ།

söl wa deb so kön chok rin po ché

I supplicate the precious triple gem!

བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཤིག་རིག་འཛིན་སྤྱི་མའི་ཆོག་སྒྲུབ།

jin gyi lob shik rik dzin la mé tsok

Bestow your blessings, assemblies of vidyādhara gurus!

དངོས་གྲུབ་སྦྱེལ་ཅིག་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོའི་ལྷ།

ngö drub tsöl chik yi dam zhi trö lha

Bestow accomplishments, peaceful and wrathful yidam deities!

བར་ཆད་ཀླན་སེལ་མཁའ་འགྲོ་ཚས་སྐྱོང་ནུམས།།

bar ché kün sel khan dro chö kyong nam

Dispel all obstacles, ḍākinīs and Dharma protectors!

སྙིང་ནས་གདུང་བྱགས་དྲག་པོས་རྗེས་དྲན་ཅིང་།།

nying né dung shuk drak pö jé dren ching

Fervently remembering you, from the depths of my heart

ཅེ་གཅིག་གྲུས་པས་ཕྱག་འཚེལ་མཚོད་པ་འབུལ།།

tsé chik gü pé chak tsal chö pa бүл

I bow down and make offerings with one-pointed devotion.

དེ་པས་སྐྱབས་མཆི་འབངས་སུ་དམ་བཅའ་ན།།

dé pé kyab chi wang su dam cha na

With faith I take refuge and pledge myself as your servant.

དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱགས་རྗེས་བསྐྱུང་དུ་གསོལ།།

deng né zung té tuk jé kyang du söl

I beseech you, from now on, protect and care for me with your compassion.

བདག་རྒྱུད་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་ཡོངས་བྱང་ནས།།

dak gyü drib nyi bak chak yong jang né

Having thoroughly purified my being of the two obscurations and their habitual tendencies, [289]

ཚེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་རྒྱས།།

tsé sö pal jor nyam tok yé shé gyé

Increase my lifespan, merit, splendor, wealth, experiences, realization, and wisdom.

གཞན་རྒྱུད་མཁའ་བྱབ་གདུལ་བྱ་སྒྲིན་ཅིང་གོལ།།

zhen gyü kha khyab dül ja min ching dröl

Ripening and liberating those to be tamed throughout space,

རྒྱལ་ཀླན་ཕྱིན་ལས་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།།

gyal kün trin lé dzok par jin gyi lob

Bless me to accomplish the enlightened activities of all the buddhas.

རིས་མེད་བུབ་བསྟན་སྒྲོན་མེ་དམ་པ་ནམས།།

ri mé tub ten drön mé dam pa nam

Grant your blessings that all sacred illuminators of the Buddha's teachings, no matter
their tradition,

བསྐྱལ་བརྒྱུར་ཞབས་བརྟན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་།།

kal gyar zhab ten chö khor kor wa dang

May remain firm, turning the wheel of Dharma for hundreds of eons,

དགེ་འདུན་སྡེ་དང་བཤད་སྤྱོད་བསྟན་པའི་དཔལ།།

gé dünn dé dang she drub ten pé pal

And that the schools of the saṅgha and the splendor of the teachings of exposition and
practice

ཕྱགས་མཐར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་སློབས།།

chok tar dar zhing gye par jin gyi lob

May flourish and spread in all directions.

སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྤྱིགས་མའི་རྒྱད་པ་ནི།།

nö chü tam ché nyik mé gü pa zhi

Pacify the decline of the world and the beings of this degenerate age.

བདེ་སྦྱིད་ཆོས་ལྡན་འབྱོར་པ་རང་གིས་འཕེལ།།

dé kyî chö den jor pa ngang gi pel

Naturally increase well-being and the wealth of Dharma.

ཀུན་ཀྱང་ཐེག་མཆོག་སྤྱིང་པོའི་སྐོར་ཞུགས་ནས།།

kün kyang tek chok nying pö gor zhuk né

Having entered the quintessential doorway of the supreme vehicle,

སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སློབས།།

ku zhi go pang drub par jin gyi lob

Grant your blessings that all may accomplish the state of the four kāyas.

དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།།

dé ma tob pé tsé rab tam ché du

Until that is attained, in all lifetimes

བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་།།

jang chub sem dang nam yang mi dral zhing

May I never be separated from the mind of enlightenment.

རྒྱལ་སྐུ་སྦྱོར་པ་རྒྱ་མཚོར་དབང་བསྐྱར་ནས།།

gyal sé chö pa gya tsor wang gyur né

May I gain mastery of the ocean of bodhisattva deeds.

རང་གཞན་པན་བདེར་འགོད་པར་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབས།།

rang zhen pen der gö par jin gyi lob

Grant your blessings that I may establish benefit and bliss for myself and others.

མདོར་ན་འདི་ནས་བྱང་ཚུབ་སྦྱིང་པོའི་བར།།

dor na di né jang chub nying pö bar

In short, from now until attaining the mind of enlightenment,

མ་ཁྱེན་བརྟེན་བདག་ཉིད་སྐྱབས་གནས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས།།

khyen tsé dak nyi kyab né khye nam kyi

May all of you objects of refuge, personifying knowledge and love,

རྟག་ཏུ་རྗེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་།།

tak tu jé zung jin gyi lab pa dang

Ever guide me, bless me,

སྲིད་ཞིའི་དག་ལེགས་འཕེལ་བའི་བླ་གྱིས་ཤོག།

si zhi gé lek pel wé tra shi shok

And grant auspiciousness in which the virtuous goodness of saṃsāra and nirvāṇa increases.

Emphasizing the Vajrayāna tradition of the early translations, this supplication was offered by Khyentse Wangpo, a servant who delights the Lake-Born Guru.

*Sarvasuśreyassiddhir bhavatu!*³

NOTES

1. Dzongsar Khyentse Rinpoche. Transcript of Tsasum Drildrub retreat, Santa Cruz, 1990.
2. “Homage to the assemblies of gurus, deities, and ḍākinīs!”
3. “May all be splendid!”

BIBLIOGRAPHY

Source Text Editions

- Jamyang Khyentse Wangpo. *rtsa gsum chos srung rgya mtsho'i tshogs la gsol ba 'debs pa byin rlabs sprin phung*. In *mkhyen brtse'i dbang po'i bka' 'bum*, vol. 1, 113a–114b. Dzongsar: rdzong sar dgon pa'i par khang, 1919.
- Jamyang Khyentse Wangpo. *rtsa gsum chos srung rgya mtsho'i tshogs la gsol ba 'debs pa byin rlabs sprin phung*. In *mkhyen brtse'i dbang po'i bka' 'bum*, vol. 1, 283–86. Gangtok: Gonpo Tseten, 1977–1980.
- Jamyang Khyentse Wangpo. *rtsa gsum chos srung rgya mtsho'i tshogs la gsol ba 'debs pa byin rlabs sprin phung*. In *mkhyen brtse'i dbang po'i bka' 'bum*, vol. 1, 286–89. Dzongsar: rdzong sar blo gros phun tshogs, 2014.
- Jamyang Khyentse Wangpo. *rtsa gsum chos srung rgya mtsho'i tshogs la gsol ba 'debs pa byin rlabs sprin phung*. In *mkhyen brtse'i dbang po'i bka' 'babs*, vol. 4, 1–4. Dzongsar: rdzong sar khams bye'i slob gling, 2013.
- Jamyang Khyentse Wangpo. *rtsa gsum chos srung rgya mtsho'i tshogs la gsol ba 'debs pa byin rlabs sprin phung*. In *rin chen gter mdzod chen mo*, vol. 4, 381–84. New Delhi: Shechen Publications, 2007–2016.

Kangyur Sources

- Tantra of the Magical Net* (*Mayajalamahātantraraja*; *rgyud kyi rgyal po chen po sgyu 'phrul drwa ba*). Toh. 466.

Secondary Sources

- Dilgo Khyentse Rinpoche. *Brilliant Moon: The Autobiography of Dilgo Khyentse*. Translated by Ani Jinba Palmo. Boston: Shambhala Publications, 2010.
- Dudjom Rinpoche Jikdrel Yeshe Dorje. *The Nyingma School of Tibetan Buddhism: Its Fundamentals and History*. Translated and edited by Gyurme Dorje and Matthew Kapstein. Boston: Wisdom Publications, 2002.

- Jamgön Kongtrul Lodrö Taye. *Myriad Worlds: Buddhist Cosmology in Abhidharma, Kālachakra & Dzog-chen*. Translated and edited by the International Translation Committee founded by the V.V. Kalu Rinpoché. Ithaca, NY: Snow Lion Publications, 1995.
- Kunsang, Erik Pema. *Wellsprings of the Great Perfection: Lives and Insights of the Early Masters in the Dzogchen Lineage*. Kathmandu: Rangjung Yeshe Publications, 2012.
- Nyoshul Khenpo Jamyang Dorje. *Marvelous Garland of Rare Gems: Biographies of Masters of Awareness in the Dzogchen Lineage*. Translated by Richard Barron. Junction City, CA: Padma Publishing, 2005.

GLOSSARY

Ajita

མ་ཕམ། • *ma pham* • ajita

An epithet of Maitreya.

bodhisattvas of the three families

རིགས་གསུམ་སེམས་དཔའ། • *rigs gsum sems dpa'*

Mañjuśrī, lord of the Tathāgata family; Avalokiteśvara, lord of the Padma family; and Vajrapāṇi, lord of the Vajra family. See Dudjom Rinpoche, *History of the Nyingma School*, 452–53.

Buddhaguhya

སངས་རྒྱས་གསང་བ། • *sangs rgyas gsang ba* • buddhaguhya

Sangye Sangwa, an early lineage master of Mahāyoga and the Magical Net and student of Līlāvajra. See Dudjom Rinpoche, *History of the Nyingma School*, 464–66.

Dharma kings—father and sons

ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་སྲས། • *chos rgyal yab sras*

King Trisong Deutsen (r. 755–804) and his heirs.

eight supreme aspects

མཚན་མཚོག་བརྒྱད། • *mtshan mchog brgyad*

These include: (1) Guru Oḍḍiyāna Vajradhara, (2) Guru Śākya Senge (Lion of the Śākyas), (3) Guru Pema Gyalpo (the Lotus King), (4) Guru Padmākara (the Lotus-Born), (5) Guru Loden Chogse (Desiring Supreme Intelligence), (6) Guru Nyima Özer (Rays of the Sun), (7) Guru Dorje Drolö (Wild Wrathful Vajra), and (8) Guru Senge Dradrok (the Lion's Roar).

eight vidyādhara

རིག་འཛིན་རྣམ་བརྒྱད། • *rig 'dzin rnam brgyad*

The eight vidyādhara are: (1) Mañjuśrīmitra (Yamāntaka—Body), (2) Nāgārjuna (Hayagrīva—Speech), (3) Hūṃkara (Viśuddha / Śrī Heruka—Mind), (4) Vimalamitra (Mahottara—Qualities), (5) Prabhāhasti and Padmasambhava (Vajrakīla—Activity), (6)

Dhanasamkr̥ta (Mātarah—the deity of calling and dispatching), Rambuguhya (Lokastotrapūja—worldly deities of offering and praise), and (8) Śantigarbha (Vajramantrabhīru—worldly deities of maledictory mantra). See Dudjom Rinpoche, *History of the Nyingma School*, 475–82.

five exemplars

རིགས་ཅན་བླ་མ་ལྔ། • *rigs can drwa ma lnga*

The different kinds of beings who received the first Anuyoga teachings in this world: the deva Yaśasvī Varapāla, the nāga king Takṣaka, the yakṣa Ulkāmukha, the rakṣasa Matyaupāyika, and the human Vidyādhara Vimalakīrti the Licchavi. See Dudjom Rinpoche, *History of the Nyingma School*, 454–55.

five families

རིགས་ལྔ། • *rigs lnga*

The five buddha families of Vairocana, Akṣobhya, Ratnasambhava, Amitābha, and Amoghasiddhi.

four kāyas

སྐུ་བཞི། • *sku bzhi*

Nirmāṇakāya, sambhogakāya, dharmakāya, and svabhāvikakāya.

Great Assemblage

འདུས་པའི་མཛོ། • *'dus pa'i mdo*

Scripture of the Great Assemblage, principal tantra of Anuyoga.

Immense Ocean

གངས་ཆེན་མཚོ། • *gangs chen mtsho*

An epithet of Vairocana. Sometimes translated as "Great Glacial Lake." See Dudjom Rinpoche's *The Nyingma School of Tibetan Buddhism: Its Fundamentals & History*, 123; and *Wellsprings of the Great Perfection: The Lives and Insights of the Early Masters*, 3–5, 15, 373.

Jambudvīpa

འཛམ་བུའི་གླིང་། • *'dzam bu'i gling*

"The Jambu Continent," a continent to the south of Sumeru. Jambudvīpa is the southernmost of the four continents, and it is the world in which we reside.

Jñānasūtra

ཇློན་སྐུ་བླ། • *dz+nyA na sU tra* • jñānasūtra

An Indian master of the Atiyoga lineage who was a disciple of Śrī Siṃha; a close Dharma friend and later teacher of Vimalamitra.

Karmendrāṇī

ལས་ཀྱི་དབང་མོ། • *las kyi dbang mo* • karmendrāṇī

Lekyi Wangmo, the ḍākinī who transmitted the eight Mahāyoga sādhanā teachings to the eight vidyādhara.

King Jah

རྒྱལ་པོ་རྩེ། • *rgyal po dzaH*

King Jah received the lineage of Anuyoga directly from Vajrapāṇi as well as from Vimalakīrti the Licchavi. See Dudjom Rinpoche, *History of the Nyingma School*, 485–87.

Kriyā, Upa, and Yoga

བྱ་སྟྱད་རྣམ་འབྱོར། • *bya spyod rnal 'byor*

The three “outer tantras.”

Lilāvajra

སྒྲེག་པ་རྡོ་རྗེ། • *sgeg pa rdo rje* • lilāvajra

Gegpa Dorje, an early lineage master of Mahāyoga and particularly of the cycle of the Magical Net. See Dudjom Rinpoche, *History of the Nyingma School*, 463–64.

Lokeśvara

སྤྱན་རས་གཟིགས། • *spyan ras gzigs* • lokesvara

An epithet of Avalokiteśvara.

Magical Net

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟུ་འཕུལ་བྲ་བ། • *rgyud kyi rgyal po chen po sgyu 'phrul drwa ba* •

māyājālamahātantrarāja

Tantra of the Magical Net, a collection of tantric scriptures belonging chiefly to Mahāyoga.

Mahāpañḍita Bodhisattva

མཁན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས། • *mkhan chen byang chub sems* • mahāpañḍita bodhisattva

Śāntarakṣita (725–788).

Mañjughoṣa

འཇམ་དབྱངས། • *'jam dbyangs* • mañjughoṣa

An epithet of Mañjuśrī.

Mañjuśrīmitra

འཇམ་དཔལ། • *'jam dpal* • mañjuśrīmitra

One of the eight vidyādhara of India, the chief disciple of Prahevajra and later the guru of Śrī Siṃha and Padmasambhava.

nine glorious herukas

ཁྲག་འཕྱར་དཔལ་དགུ། • *khrag 'thung dpal dgu*

The eight sādhanas of the Kagye (*bka' brgyad*), plus the cycle of Lama Rigdzin (*bla ma rig 'dzin*).

nine vehicles

ཐེག་པ་དགུ། • *theg pa dgu*

The Śrāvaka, Pratyekabuddha, and Bodhisattva vehicles, plus the six tantric vehicles.

Prahevajra

དགའ་རབ། དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ། • *dga' rab, dga' rab rdo rje* • prahevajra

Best known by his Tibetan name, Garab Dorje received the Dzogchen teachings directly from Vajrasattva, becoming the first human Dzogchen lineage holder. He transmitted the

teachings to Mañjuśrimitra, teaching him for seventy-five years. At the time of his parinirvāṇa Garab Dorje passed to Mañjuśrimitra a small golden casket which contained the teaching of *Hitting the Essence in Three Words* (*tshig gsum gnad brdegs*).

revealed treasures

གཏེར་མ། • *gter ma*

Terma—earth, mind, aural, recollected, and rediscovered spiritual treasures.

six classes of tantra

རྒྱུད་ཐེ་བླུག་ • *rgyud sde drug*

Kriyā, Caryā, Yoga, Mahāyoga, Anuyoga, and Atiyoga.

So, Zur, Nub, and Nyang

སོ་ཟུར་གུའབས་ཉལ་། • *so zur gnubs nyang*

The clans through which the Nyingma distant lineage of transmitted scriptures was handed down: Their main protagonists are So Yeshe Wangchuk (so ye shes dbang phyug), Zur Śākya Jungne (zur shAkya 'byung gnas, 1002–1062), Nubchen Sangye Yeshe (gnubs chen sangs rgyas ye shes, b 844), and Nyangral Nyima Özer (nyang ral nyi ma 'od zer, 1124–1192). See Dudjom Rinpoche, *History of the Nyingma School*, 601–49.

Śrī Siṃha

ལྷེ་སྟོ། • *shrI siM* • śrī siṃha

Chief disciple and successor of Mañjuśrimitra in the lineage of Atiyoga.

Sukhodyotaka

བདེ་བ་གསལ་མཛད། • *bde ba gsal mdzad* • sukhodyotaka

Dewa Salze, also known as the brahmin Prakāśālaṃkāra; an early Anuyoga lineage holder. See Dudjom Rinpoche, *History of the Nyingma School*, 489, 607, and 609.

tantra and sādhana sections

རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་ཐེ། • *rgyud dang sgrub sde*

The two divisions of Mahāyoga: the class of tantra and the class of means for attainment. See Dudjom Rinpoche, *History of the Nyingma School*, 462.

three abodes

གནས་གསུམ། • *gnas gsum*

The subterranean world of nāgas, the earthly world of humans, and the celestial world of gods.

Tötreng Tsal

ཐོད་ཐྲེང་རྩམ། • *thod phreng rtsal*

“Skull Garland Powerful One,” a secret name of Guru Rinpoche, Padmasambhava.

transmitted scriptures

བཀའ་མ། • *bka' ma*

“Kama,” the Tripiṭaka and tantras passed down through an unbroken line from master to disciple.

Tsogyal

ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ། • *ye shes mtsho rgyal*

Yeshe Tsogyal, an eighth-century Tibetan princess from the Kharchen clan (mkhar chen) who became the principal disciple and consort of Guru Padmasambhava. Regarded as a fully enlightened buddha, she was instrumental in codifying and concealing his teachings as revealed treasures (*terma*) for the benefit of future generations.

twelve illustrious teachers

གསལ་བའི་སྟོན་པ་བརྒྱུ་གཉིས། • *gsal ba'i ston pa bcu gnyis*

The twelve nirmāṇakāya buddhas who appeared in the worlds of gods and humans to turn the Dharma wheel of the natural Great Perfection.

twelve manifestations

རྣམ་འཕྲུལ་བརྒྱུ་གཉིས། • *rnam 'phrul bcu gnyis*

According to the Tugdrub Barche Kunsel (*thugs sgrub bar chad kun sel*) of Chokgyur Lingpa and Jamyang Khyentse Wangpo: (1) Vidyādhara Rakṣa Tötrenḡ, (2) Vidyādhara Lion of Speech, (3) Vidyādhara Victorious Lineage Holder, (4) Vidyādhara Eminent Person, (5) Vidyādhara Slayer of Demons, (6) Vidyādhara Great Magician, (7) Vidyādhara Supreme Ornament of Jambudvīpa, (8) Vidyādhara Lotus-Born, (9) Vidyādhara Especially Noble, (10) Vidyādhara Vajra Wrath, (11) Vidyādhara Guide to the Fortunate, and (12) Vidyādhara Great Bliss King. See Dilgo Khyentse, *Brilliant Moon*, 340.

twenty-one learned ones

མཁས་པ་ཉེར་གཅིག་གཉིས། • *mkhas pa nyer gcig*

Twenty-one learned masters of the mind section of Atiyoga from Prahevajra to Vairotsana. See Kunsang, *Wellsprings of the Great Perfection*, 362–68.

two obscurations

སློབ་གཉིས། • *sgrib gnyis*

Emotional obscurations and cognitive obscurations.

Vairotsana

བེ་ཙོ་ཙ་ན། • *bai ro tsa na*

Great eighth-century translator, and one of the twenty-five main disciples of Padmasambhava. With Padmasambhava and Vimalamitra, Vairotsana brought the Great Perfection teachings, especially the mind and space sections, to Tibet.

Vajrapāṇi

གསང་བདག་ བྱ་གྲོ་ར། • *gsang bdag, phyag rdor* • vajrapāṇi

Also known by the epithet “Lord of Secrets,” Vajrapāṇi is responsible for transmitting tantras to the human realm.

Vimalamitra

རྩི་མེད་བཤེས་གཉིས། • *dri med bshes gnyen* • vimalamitra

Drime Shenyen, the eighth-century Kashmiri scholar and master who was invited to Tibet by King Trisong Deutsen. Vimalamitra was integral in establishing the Dzogchen teachings in Tibet, especially the instruction section.